

2011-11-15

Justitiedepartementet

Att: ju.ema@justice.ministry.se

Yttrande avseende promemorian EU:s gränskodex (Ds 2011:28)

Inledning

Svensk reglering ska anpassas till gränskodexen. Lagstiftningen ska inte motsäga eller återupprepa det som står i gränskodexen. Det lagda förslaget klarar inte dessa krav, speciellt med tanke på att kodexen säger vilka villkor som ska gälla för att inresa för kortare besök för tredjelandsmedborgare. Det är viktigt att regelverk för ett område som tas fram för att vara gemensamma och uttömmande inte behandlas som en miniminivå i Sverige och enbart läggs till existerande regelverk.

Synpunkter från Flyktinggruppernas Riksråd (FARR)

Överväganden och förslag med anledning av gränskodexen

Upplyningsbestämmelser och definitioner

FARR har inga synpunkter.

Passage av yttre gränser

FARR har inga synpunkter.

Inresevillkor och nekad inresa

8 kap 1§ UtIL

Villkoren för att neka inresa över yttre gräns för ett tillfälligt besök av tredjelandsmedborgare finns angivna i 5.1 med undantag i 5.4. Något utrymme att ha ytterligare villkor för denna grupp anser vi inte existerar. Inte heller ska dessa villkor upprepas här. Därmed anser vi att paragrafen helt behöver skrivas om med en hänvisning till gränskodexen för tillfälliga besök och ett tydliggörande vad det gäller för villkor för nekad inresa för övriga grupper.

FARR har inga övriga synpunkter.

In- och utresekontroller

FARR har inga synpunkter.

Underrättelseskyldighet för befälhavare på luftfartyg och fartyg

FARR har inga synpunkter.

Passage av inre gräns

FARR har inga synpunkter.

Övriga överväganden och förslag

Vissa ändringar i 5 kap. 8 § UtIL om uppskjuten invandningsprövning

FARR har inga synpunkter.

Justering av hänvisning i 5 kap. 3 a § UtIL om uppehållstillstånd på grund av anknytning

5 kap 3 a § UtIL

Den föreslagna ändringen är onödig eftersom paragrafen ger en möjlighet, inte en skyldighet, att ge uppehållstillstånd. Det finns då ingen anledning att i paragrafen införa ett uttalat förbud mot att ge uppehållstillstånd under väldigt vaga kriterier.

Reglerna i sig i 5 kap 17 § UtIL är inte under diskussion här, men FARR vill passa på att påpeka det orimliga i att risken för att en person kan fara illa om ett uppehållstillstånd ges vägs in, men att motsvarande risk om uppehållstillstånd inte ges inte vägs in.

Dessutom måste regeln om tillstånd från en andra vårdnadshavare formuleras så att den inte förhindrar familjeåterförening när det finns goda skäl att tro att det inte finns en andra vårdnadshavare och det inte finns förutsättningar att skaffa dokument som styrker detta.

Förtydligande av undantagen i 2 kap. 3 och 4 §§ UtIL från krav på visering och uppehållstillstånd

2 kap 3 § UtIL

Villkor för passage av yttre gräns för kortare besök av tredjelandsmedborgare utan uppehållstillstånd framgår av artikel 5.1, med de undantag som är angivna i artikel 5.4. Därför måste 2 kap. 3 § UtIL antingen uppfattas som en upprepning eller en inskränkning av gränskodexen, och bör i vilket fall tas bort eller helt omformuleras.

2 kap 4 § UtIL

Reglerna i gränskodexen rörande transit gäller inte enbart transit genom Sverige utan också transit till Sverige. I det även i det senare fallet följer konsekvenser för vilken svensk reglering som är möjlig.

Gränskodexen säger inget direkt om villkor för gränspassage för personer med uppehållstillstånd. Däremot lämnas inte utrymme när transit diskuteras i artikel 5.4 för möjligheten att det skulle finnas personer med uppehållstillstånd som inte får hjälp att ta sig över gränsen om det finns behov av sådan hjälp (givet att personen inte registrerats i SIS). Därmed står sveriges totala regelverk och praxis här i strid med gränskodexen och någon förändring krävs. FARR rekommenderar lösningen att en person med uppehållstillstånd i Sverige som behöver hjälp med resehandlingar för att passera gränsen ska ha en absolut rätt till sådan hjälp alternativt registreras i SIS.

Flyktinggruppernas riksråd, FARR
Lars Fagerström, Tillförordnad ordförande
Terje Holmgren, Styrelseledamot